

El forat de les televisions públiques, en via de solució?

L'endeutament de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV), Ràdio Televisió Valenciana (RTVV), Ràdio Televisió de les Illes Balears (RTVIB) i Ràdio Televisió Espanyola (RTVE), superarà els 9.000 milions d'euros a finals d'aquest any. Els nostres canals públics són una excepció a la Unió Europea, ja que són els únics que tenen capacitat il·limitada per endeutar-se i que reben menys aportacions. Fem un repàs als números d'aquests ens.

Els números rojos són una constant en els pressupostos de les ràdios i les televisions públiques de casa nostra. RTVE deurà el proper 31 de desembre més de 7.500 milions d'euros (més d'1,25 bilions de les antigues pessetes). L'endeutament de la CCRTV superarà els 1.000 milions d'euros i el de RTVV serà de vora 700 milions d'euros. L'ens públic de ràdio i

televisió de les Balears (RTVIB), que s'ha posat en funcionament aquest any, comença amb un deute de 28 milions d'euros.

La situació podria estar més o menys encarrilada pròximament en el cas de la CCRTV i de RTVE. Segons asseguren els seus directors generals, Joan Majó i Carmen Caffarel, respectivament, els governs català i espanyol vo-

len posar el "comptaquilòmetres" de l'endeutament a zero, i reestructurar íntegrament aquestes empreses públiques establint un sistema de finançament públic estable i garantint la independència respecte el govern de torn.

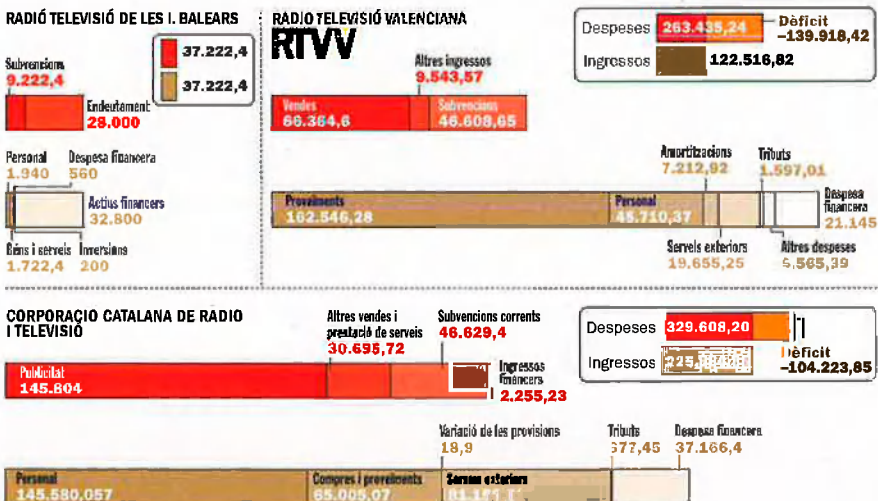
Nou marc regulador. Els canvis arribaran pròximament a la CCRTV, ja que entre els objectius de la legislatura figura la redacció d'una nova llei de l'audiovisual que ha de significar la reestructuració íntegra de Televisió de Catalunya i Catalunya Ràdio, i la seva adaptació al nou context digital.

Amb aquesta nova regulació, la CCRTV passaria a anomenar-se Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Com en el cas de la nova RTVE, el director general de la ràdio i televisió públiques catalanes deixaria de ser nomenat pel Govern i ho faria el consell d'administració de l'ens. Els membres del Consell, al seu torn, els escolliria el Parlament a proposta del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, mentre que fins ara els proposaven els partits polítics.

Aquests canvis quedaran recollits en el nou contracte programa entre la Generalitat i la CCRTV. Tanmateix, un dels objectius del Parlament en aquesta legislatura és aprovar la nova llei de l'Audiovisual i també la reforma de la CCRTV, quelcom pendent des de la legislatura passada. De fet, el director general de la CCRTV, Joan Majó, ha insistit en la necessitat urgent de reformar el finançament de l'ens, d'eliminar les pèrdues i d'eixugar l'endeutament històric, que enguany superarà la barreira dels 1.000 milions d'euros.

El forat de les televisions públiques

Dades en milers d'euros

Fons: Pressupostos Govern Balears 2005 / Pressupostos 2005 Generalitat Valenciana / Pressupostos Generalitat de Catalunya 2005

Seguir el model europeu. Majó s'ha mostrat partidari d'introduir un cànon, un impost directe a cada llar o per tinença de televisor. La implantació d'un cànon seria, d'entrada, una mesura molt impopular, però és un sistema de finançament que trobem a les ràdios i televisions públiques de Fran-

ça, Alemanya, Itàlia o la Gran Bretanya. També es reduirà la publicitat a TV3 fins a un màxim de 8 minuts cada hora.

En el cas de RTVE, la nova llei de l'Audiovisual que ha aprovat el consell de ministres preveu la reforma íntegra d'aquest ens públic. I de fet, se segueixen els passos de Catalunya, amb el Consell de l'Audiovisual i el mètode del contracte programa com a referència. Si s'apliquessin les mesures que proposa l'executiu espanyol, es posaria fi a l'endeutament històric de RTVE des del 1990 i es procediria a una reestructuració integral de l'ens.

Allunyats d'Europa. RTVE va començar a endeutar-se el 1990, quan, amb l'aparició de les televisions privades, Antena 3 TV i Telecinco, es va haver de repartir el pastís publicitari televisiu que fins llavors tenia en exclusiva. RTVE es finançava pràcticament a través de la publicitat a TVE (Radio Nacional no emet anuncis i les subvencions han estat testimoniales). RTVE va passar a tenir dèficit, i aquest es va traduir en un fortíssim endeutament. Aquest sistema de finançament, que també van adoptar les televisions autonòmiques, és una excepció a la Unió Europea, ja que les televisions públi-

La valenciana encapçala la llista de televisions autonòmiques deficitàries. Un autèntic forat negre per als pressupostos de la Generalitat Valenciana.

ques es financen majoritàriament amb aportacions públiques i no emeten publicitat o la tenen limitada.

L'endeutament de RTVE es va disparar, sobretot, durant els vuit anys de gestió del PP, que va passar dels 1.500 als 7.500 milions d'euros (1,25 milions de pessetes) que es preveuen per a la fi d'aquest 2005.

Al País Valencià, pel mateix camí. RTVV també ha seguit els mateixos passos des que el PP governa la Generalitat Valenciana, i ha passat de perdre 16 milions d'euros el 1995 als 140 milions previstos per aquest exercici. L'endeutament de l'ens valencià superarà els 700 milions.

El Govern espanyol ha anunciat que pretén convertir l'ens públic RTVE en una corporació independent de l'executiu de torn, sotmesa al control del Congrés i d'un Consell de l'audiovisual d'àmbit estatal, de nova creació. En un termini de quinze anys l'estat assumiria l'endeutament històric, es posaria fi a l'aval il·limitat de l'estat i es prohibiria el dèficit. Els pressupostos de la nova RTVE es regiran amb un contracte programa amb l'administració, que es renovarà cada tres anys, que fixarà el cost del servei públic i el seu finançament, tot i que de moment es descarta la privatització parcial de RTVE. A més de reduir plantilla, s'hi pretén reduir progressivament els ingressos publicitaris i augmentar el pes de les subvencions.

Sigui com sigui, el dèficit de les televisions públiques ha tocat sostre, potser per això els governs responsables comencen a preocupar-se i a mirar de posar el fre definitiu.

L'externalització

Els defensors de l'externalització asseguren que cal disposar d'un sector audiovisual propi potent, capaç de competir amb les grans companyies nord-americanes. Per exemple, la televisió pública britànica subcontracta un terç dels seus programes i així promou la indústria audiovisual del país. Segons els sindicats de RTVE, en els darrers anys s'ha produït un procés de privatització encobert, ja que els programes elaborats per productores privades ocupen bona part de les emissions de TVE. En el cas de La Primera de TVE, en horari de màxima audiència, tan sols s'emeten un programa de producció pròpia, el veterà *Informe Semanal*. La resta van a càrrec de productores privades. El mateix succeeix a les graelles de Televisió de Catalunya i Televisió Valenciana.

Dues de les darreres televisions que han aparegut, la canària i la balear, ja han nascut sota aquest fenomen, i en subcontracten la producció dels programes, informatius inclosos, a productores. En el cas d'IB3, l'empresa adjudicatària dels informatius la dirigeix Javier Mato, que fou cap de gabinet del president del Govern balear Jaume Matas entre el 1996 i el 1999. Mato va tenir aquest mateix càrrec quan Matas fou ministre de Medi Ambient, i va haver de dimitir arran del cas Formentera.

Tanmateix, en les cadenes públiques de territoris on governa el PP, els socialistes denuncien que els programes es contracten a productores "afins". El PP diu el mateix del PSOE pel que fa a TVE o a Canal Sur.

David Casals